

**Protokół z I spotkania konsultacyjnego Zespołu Lokalnej Współpracy
w ramach prac na projektem planu zadań ochronnych
dla obszarów Natura 2000 Dolina Górnej Narwi PLB200007 oraz Ostoja w
Dolinie Górnej Narwi PLH200010**

Narew, 30 czerwca 2025 r.

Spotkanie odbyło się w dniu 30 czerwca 2025 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Narwi (ul. Mickiewicza 18, 17-210 Narew). Było to pierwsze spotkanie z cyklu trzech planowanych spotkań konsultacyjnych z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, dotyczących prac na projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Narwi PLB200007. Spotkanie to było połączone z I spotkaniem konsultacyjnym Zespołu Lokalnej Współpracy w ramach prac na projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010. Protokół dotyczy całego spotkania.

W spotkaniu wzięły udział 34 osoby reprezentujące różne podmioty i instytucje, których działalność związana jest z przedmiotowym obszarem, a także przedstawiciele lokalnej społeczności. W spotkaniu uczestniczyły osoby prywatne oraz przedstawiciele następujących podmiotów /instytucji:

- 1) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku
- 2) Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- 3) Narwiański Park Narodowy
- 4) Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
- 5) Podlaski Urząd Wojewódzki
- 6) Starostwo Powiatowe w Białymstoku
- 7) Urząd Gminy Narewka
- 8) Urząd Gminy Wyszki
- 9) Urząd Gminy Juchnowiec Kościelny
- 10) Sołectwo Doratynka
- 11) Wody Polskie, RZGW w Białymstoku
- 12) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Białymstoku
- 13) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku
- 14) Nadleśnictwo Bielsk
- 15) Nadleśnictwo Browsk
- 16) Nadleśnictwo Dojlidy
- 17) Nadleśnictwo Rudka
- 18) Nadleśnictwo Żednia
- 19) Fundacja Snopowiązałka

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- 20) Towarzystwo Przyrodnicze Dubelt
- 21) Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
- 22) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa OT Białystok
- 23) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- 24) Polski Związek Łowiecki
- 25) WOKAS S.A.

Spotkanie rozpoczęli przedstawiciele RDOŚ w Białymstoku, Adam Juchnik (Dyrektor) oraz Iwona Naliwajek (Naczelnik Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000), którzy przywitali wszystkich uczestników i przedstawili Wykonawców Planów Zadań Ochronnych. Dyrektor Adam Juchnik poprosił o przedstawienie się uczestników spotkania.

Następnie wygłoszone zostały prezentacje, na których zgodnie z planem przedstawione zostały referaty o następującym zakresie tematycznym:

I. Prezentacja 1 (referujący dr Michał Korniluk)

Natura 2000

1. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000.
 - a. Cele i przyczyny powołania;
 - b. Proces planowania ochrony obszaru Natura 2000;
 - c. Obszary Natura 2000 w Polsce i w województwie podlaskim;
 - d. Możliwości i korzyści dla społeczeństwa;
 - e. Fakty i mity.
2. Plany Zadań Ochronnych Natura 2000.
 - a. Podstawa prawna, tryb sporządzania;
 - b. Założenia dotyczące opracowania projektu PZO;
 - c. Udział społeczeństwa w procesie planistycznym.

II. Prezentacja 2 (referujący dr Michał Korniluk)

1. Informacje o obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Narwi - charakterystyka siedlisk ptaków i największe wyzwania ich ochrony

III. Prezentacja 3 (referujący Oliwier Myka)

Przedmioty ochrony Obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Narwi

1. Charakterystyka gatunków ptaków objętych projektem PZO;
2. Metodyka prac przygotowania danych wyjściowych.

IV. Prezentacja 4 (referujący Filip Jarzombkowski)

Charakterystyka SOO Ostoja w Dolinie Górnej Narwi

1. Ogólna charakterystyka obszaru Natura 2000.

V. Prezentacja 5 (referujący Filip Jarzombkowski)

Przedmioty ochrony Obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi

PLH200010

1. Charakterystyka siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt objętych projektem PZO;

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

2. Omówienie siedlisk i gatunków zwierząt, które mogą potencjalnie stanowić przedmiot ochrony i tych, co do których istnieją podejrzenia, że nie występują w obszarze;
3. Przedstawienie głównych potencjalnych zagrożeń i przewidywanych konfliktów.

VI. Prezentacja 6 (referujący Filip Jarzombkowski, współautor Michał Korniluk)

Zakres prac nad projektem PZO i proces tworzenia

1. Proces planistyczny prowadzący do sporządzania projektu.;
2. Zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony;
3. Działania ochronne.

Po zakończeniu pierwszej prezentacji Michał Korniluk poprosił o wypełnienie deklaracji przyłączenia się do ZLW. Po wygłoszeniu referatów Wykonawcy projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Narwi, swoje referaty zaprezentowali przedstawiciele Wykonawcy PZO Ostoja w Dolinie Górnej Narwi. Prezentującym był koordynator prac Filip Jarzombkowski z Fundacji Snopowiażka. Po wygłoszeniu wszystkich referatów rozpoczęła się dyskusja, podczas której głos zabierali przedstawiciele poszczególnych instytucji:

- 1) Narwiański Park Narodowy. Reprezentująca tę instytucję Iwona Laskowska zwróciła uwagę, że istnieją gatunki ryb chronione w Narwiańskim Parku Narodowym, a nie będące przedmiotami ochrony SOO Ostoja w Dolinie Górnej Narwi. Stwierdziła, że mogą one występować również w górnym odcinku Narwi. Dodała, że warto zweryfikować ich obecność w obszarze Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi. Filip Jarzombkowski zaznaczył, że podczas inwentaryzacji ichtiofauny wzięte pod uwagę będą przedmioty ochrony sąsiednich obszarów. Iwona Naliwajek dodała, że jeżeli będą podstawy do uznania nowych gatunków jako przedmiotu ochrony obszaru, to będzie to wskazane w projekcie aktualizacji planu. Dodała, że korekta SDF i włączenie nowych gatunków jako przedmiotów ochrony obszaru wymaga oddzielnych procedur.
- 2) Starostwo powiatowe w Białymstoku. Przedstawicielka tej instytucji podważyła stwierdzenie, że na obszarach Natura 2000 nie obowiązuje wiele ograniczeń i zakazów w użytkowaniu. Michał Korniluk wyjaśnił, że pewne ograniczenia mogą występować, jednak nie są one znaczące i uniwersalne dla wszystkich obszarów Natura 2000. Zwrócił jednocześnie uwagę, że wyłącznie działania znacząco negatywnie oddziałujące na cele ochrony obszaru lub przedmioty ochrony są ograniczone. Znaczące negatywne oddziaływanie występuje przy tym bardzo rzadko i dotyczy najczęściej dużych przedsięwzięć, a nie oddziaływań związanych z działalnością gospodarczą prywatnych właścicieli gruntów. Ponadto zaznaczył, że w przypadku działalności rolniczej, jest ona raczej wspierana na obszarach Natura 2000 aniżeli ograniczana. Jako przykład podał Interwencje Rolno-Środowiskowo-Klimatyczne, które są dostępne dla rolników na preferencyjnych warunkach

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

względem obszarów nie objętych siecią Natura 2000. Zgłaszająca uwagę podkreśliła, że obawia się ograniczeń i będzie przyglądać się całemu procesowi bardzo uważnie. W dyskusji zabrała głos Edyta Kapowicz, dyrektor PTOP. Podkreśliła, że gdyby nie Natura 2000 i płynące z niej korzyści, a zwłaszcza ciągłość programu rolnośrodowiskowego na przestrzeni wielu lat, rolnicze użytkowanie łąk w Dolinie Górnej Narwi byłoby rzadkością. Dodała, że bez wsparcia Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) użytkowanie rolnicze tych terenów nie jest aktualnie opłacalne. Filip Jarzombkowski nadmienił, że wspomniane przez przedstawicielkę starostwa ograniczenia w zabudowie rozproszonej nie mają znaczenia na omawianym obszarze, gdyż w zalewowej dolinie, jaką płynie Narew w tym miejscu, ze względu na warunki wodne i tak nie jest możliwa budowa domów. Przyznał przy tym, że w przypadku użytkowania lasów mogą wystąpić pewnie ograniczenia, lecz z reguły są one zbliżone do ograniczeń wynikających z uproszczonych planów urządzania lasu i sprowadzają się do zaproponowania stosowania konkretnych typów rębni. Głos w dyskusji zabrała też Pani Dyrektor Elżbieta Budka z Departamentu Płatności Bezpośrednich MRiRW podkreślając ważną rolę Interwencji Rolno-Środowiskowo-Klimatycznych w ochronie tego obszaru, zaznaczając, że są one dobrowolne. Wspomniała też o wsparciu MRiRW dla prywatnych właścicieli lasów. Zwróciła też uwagę na konieczność odpowiedniego podziału działań ochronnych obligatoryjnych i fakultatywnych w celu umożliwienia skorzystania rolnikom z płatności rolnośrodowiskowych.

- 3) Edyta Kapowicz poruszyła też temat konieczności dostosowania przebiegu granic tzw. „warstw GDOŚ” w aplikacji eWniosekPlus do przebiegu granic działek ewidencyjnych, z czym zgodzili się zarówno wykonawcy jak i przedstawiciele RDOŚ Białystok.
- 4) Nadleśnictwo Rudka. Zastępca Nadleśniczego, Pan Sylwester Kowalczyk spytał o plany retencji wody w tym obszarze. Przedstawicielki Wód Polskich wyjaśniły, że plany gospodarowania wodami są ogólnopolskie i są dostępne na stronach internetowych. Wyjaśniono, że szczegółowych planów retencji na tym obszarze nie ma, a plany gospodarowania wodami są opracowywane na 6 lat. Michał Korniluk zaznaczył, że przygotowywany projekt PZO będzie zawierał konkretne działania ochronne na urządzeniach melioracji wodnych i urządzeniach wodnych, wskazując podmiot odpowiedzialny za ich wykonanie. W przypadku cieków i urządzeń wodnych podmiotem odpowiedzialnym będą Wody Polskie. Podkreślił przy tym, że działania te będą polegały na zwiększeniu uwilgotnienia siedlisk przedmiotów ochrony, zwłaszcza w obrębie rozległych i zmeliorowanych torfowisk niskich, a więc tzw. Bagna Filipy i Bagna Tyniewiczze. Zaznaczył przy tym, że działania ochronne związane z hamowaniem odpływu wody będą zaplanowane jako zestaw alternatyw, których wybór będzie zależny od dostępnych środków finansowych. Zapowiedział też, że zostanie zorganizowane dodatkowe spotkanie ze spółkami wodnymi, Nadleśnictwem Rutka oraz Wodami Polskimi w celu przedstawienia koncepcji zmiany zarządzania wodą w obszarze w obrębie sieci melioracyjnej.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- 5) Grupa WOKAS. Przedstawiciel firmy zapytał, czy w PZO zawarte będą plany wydobycia kruszywa lub torfu. Wyjaśniono, że tego typu przeznaczenie gruntu znajdzie się w innych dokumentach planistycznych i zapewne zostanie też ujęte w planach ogólnych gmin. Niemniej jednak PZO może wskazywać obszary, na których takie działania jak wydobycie kruszywa czy torfu będą traktowane jako zagrożenie dla przedmiotów ochrony. Filip Jarzombkowski dodał, że wydobycie torfu w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 może mieć pośredni wpływ na warunki wodne panujące w ostoi, a tym samym na niektóre siedliska przyrodnicze lub gatunki zwierząt, lecz szczegółowy wpływ będzie można omówić dopiero po rozpoznaniu terenowym. Przedstawiciel grupy WOKAS zaznaczył, że firma stara się odchodzić od produkcji ziemi ogrodniczej z torfu na rzecz kompostowania biomasy i że potencjalnie byłoby zainteresowani rolniczym użytkowaniem łąk w regionie.

Dyskusja zakończyła się w przyjaznej i pełnej chęci współpracy atmosferze.

Przedstawiciele Wykonawcy i Zamawiającego podziękowali uczestnikom za przybycie i aktywny udział w spotkaniu. Szczególne podziękowania skierowano dla Wójta Gminy Narew. Przedstawiciel Wykonawcy zaprosił na następne spotkanie ZLW.

Opracowanie: dr Michał Korniluk

Uzupełnienia i redakcja: Filip Jarzombkowski

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

